

.....
kod pracy ucznia

.....
pieczętka nagłówkowa szkoły

KONKURS Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP SZKOLNY

Drogi Uczniu,

witaj na I etapie konkursu z języka polskiego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 12 stron i zawiera 11 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma, poprawność językowa i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- Odpowiedzi na pytania zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu konkursowym.
- Zapisy w brudnopisie nie będą oceniane i sprawdzane.

Czas pracy:

120 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

100

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Motyw przewodni:

Druzgocąca prawda ginie, gdy zostanie rozpoznana

Albert Camus

Tekst I

Balladyna

Akt I - Scena 3

Chata wdowy. WDOWA i córki jej BALLADYNA i ALINA wchodzą z sierpami.

WDOWA

Zakończony dzień pracy. Moja Balladyno,
Twoje rączki od słońca całe się rozpląną
Jak lodu kryształiki. Już my jutro rano
Z Alinką na poletku dożniemy ostatka;
A ty, moje dzieciątko, siedź sobie za ścianą...

ALINA

Nie! nie, nie, jutro odpoczywa matka,
A my z siostrzycą idziemy na żniwo.
Słoneczko lubi twoją główkę siwą
I leci na nią, by natrętna osa
Do białych kwiatków (...)

WDOWA

Dobre moje córki,
Z wami to nawet ubożyzna miła;
A kto posieje dla Boga, nie straci.
Zawsze ja myślę, że wam Bóg zapłaci
Bogatym mężem... a kto wie? a może
Już o was słyhać na królewskim dworze?
A my tu żniemy, aż tu nagle z boru
Jaki królewic – niech i kuchta dworu
Albo koniuszy – zajeżdża karetą...
I mówi do mnie: „Podściwa kobieto,
Daj mi za żonę jedną z córek”. – „Panie!
Weź Balladyne, piękna jak dziewanna”.
Tobie się także, Alino, dostanie
Rycerz za męża... ale starsza panna
Powinna prędzej zostać panną młodą (...)

BALLADYNA

Gdzie ty mój grzebień podziałaś, Alino?
Co ty tam słuchasz, jak się matce marzy.

ALINA

Wiesz, Balladyno, że to jej do twarzy,
Kiedy śni głośno, kiedy się uśmiecha.

WDOWA

do Balladyny
Dobrze ty mówisz! Chata taka licha,
A mnie się marzy Bóg wie nie co...

Tekst II

(...)

Dniało. Ukazały się załomy skał
Pod świetlistym okiem wyjścia z podziemi.
I stało się jak przeczuł. Kiedy odwrócił głowę,
Za nim na ścieżce nie było nikogo.

Słońce. I niebo, a na nim obłoki.
Teraz dopiero krzyczało w nim: Eurydyko!
Jak będę żyć bez ciebie, pocieszycielko!
Ale pachniały zioła, trwał nisko brzęk pszczół.
I zasnął, z policzkiem na rozgrzanej ziemi.

Czesław Miłosz, *Orfeusz i Eurydyka*, dostępny: <http://www.tygodnik.com.pl/numer/277840/milosz-wiersz.html>

Zadanie 4. (0-8) Odpowiedz na pytania:

a) Komu Czesław Miłosz poświęcił swój utwór? (0-2)

.....

b) Do którego mitu odwołuje się poeta? (0-2)

.....

c) Podaj dwa argumenty, które uzasadniałyby dramatyczną decyzję Orfeusza (0-4)

Argument I

.....
.....
.....
.....

Argument II

.....
.....
.....
.....

Zadanie 5. (0-6) Odczyt noblowski Czesława Miłosza jest przykładem wypowiedzi wielokrotnie odnoszącej się do pojęcia prawdy. Przedstaw i ogólnie scharakteryzuj (w dwóch zdaniach złożonych) dwa wybrane konteksty przywołania motywu prawdy w przemówieniu noblisty.

I

.....
.....
.....
.....

II

.....
.....
.....
.....

Zadanie 6. (0-2) Dokończ poprawnie cytaty z *Kamizelki* Bolesława Prusa.

Był jednak czas, żem ją kupił za cenę znakomicie wyższą od wartości. Człowiek miewa w życiu takie chwile, że lubi otaczać się przedmiotami, które

- a) już nic nie znaczą
- b) dużo mówią o drugim człowieku
- c) przypominają smutek
- d) dodają otuchy

Tekst III

Andrzej Szczeklik

Czy rzeczywiście chory chce usłyszeć całą prawdę? Nawet kiedy mówi: wiem, że mam raka, jestem przygotowany na wszystko, proszę mi powiedzieć prawdę – to jego oczy mówią co innego. Powiedz mi taką prawdę, jaką chcę usłyszeć, daj mi nadzieję.

Chory nie powinien usłyszeć od lekarza nagle, całej okrutnej prawdy. Ona oślepia i zabija nadzieję. A brak nadziei, to wszak piekło. Nadzieję wszyscy nosimy w sobie. To potężna siła, która pozwala stawić czoła chorobie. Ma ona zresztą coraz głębsze umocowania materialne. Biologia i medycyna dostarczają w ostatnich latach dowodów na ścisłe powiązania między układem nerwowym a układem immunologicznym (odpornościowym). Zaczynamy stopniowo rozumieć, dlaczego wstrząs psychiczny może załamać odporność i czemu – od wieków – ludzie padali, rażeni straszną wiadomością. Nadzieja jest wpisana w powołanie lekarskie. Petroniusz mówił : *Medicus enim nihil aliud est quam animi consolatio* (Lekarz nie jest niczym innym, jak pocieszeniem duszy).

Jeżeli prawda może stać się trucizną, to należy ją w sytuacjach, o których mowa, dawkować stopniowo, jak chemioterapeutyk – lek przeciwnowotworowy, który zaaplikowany w zbyt wysokiej dawce – zabija. (...) Decydujący, jak sądzę, jest sposób podania prawdy, styl. I czas. Trzeba znaleźć czas na przebycie z chorym wspólnej drogi, wiodącej do odkrycia prawdy.

Andrzej Szczeklik, *Prawda dla ciężko chorego*, dostępny: <https://www.diametros.iphils.uj.edu.pl/serwis/?l=1&p=deb5&m=17&ij=158>

Chilon:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jean-Baptiste-Camille Corot, *Orfeusz wyprowadzający Eurydykę z podziemi*, 1861 r., Muzeum Sztuk Pięknych w Houston, Stany Zjednoczone, dostępny: <https://artsandculture.google.com/asset/orpheus-leading-eurydice-from-the-underworld-jean-baptiste-camille-corot/1QH79DCxW2Tj3A>

Zadanie 10. (0-10) **Wyobraź sobie, że jesteś autorem współczesnej piosenki pt. *List do Orfeusza*, a obraz *Orfeusz wyprowadzający Eurydykę z podziemi* jest jedną z ilustracji Twojego utworu. Napisz dwie strofy (razem co najmniej 8 wersów).**

List do Orfeusza

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (0-40) **Napisz przemówienie zaczynające się od słów *Czy widziałeś kiedy artystę bez ambicji?* W swojej pracy odwołaj się do znanych dzieł literackich oraz różnych tekstów kultury podejmujących temat prawdy.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brudnopis